

कॅप्टिव्ह मार्केट योजनाकरीता सन २०२५-२६ मध्ये
निधी खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग
शासन निर्णय क्र:- सपववि-३७०९२/७६/२०२५-DESKTEX-२
१४ वा मजला, नवीन प्रशासन भवन,
मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक,
मंत्रालय, मुंबई - ४०० ०३२.
दिनांक :- ०४ नोव्हेंबर, २०२५.

- वाचा : १) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, शासन निर्णय क्र. धोरण २०२३/प्र.क्र.८१/टेक्स-५,
दि.०२.०६.२०२३.
२) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग शासन निर्णय क्र. सपववि-३७०९२/९८/२०२३-
DESKTEX-२ दि.१०.११.२०२३.
३) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग शासन निर्णय संकिर्ण-२०२४/प्र.क्र. ५२/टेक्स-२,
दिनांक ७.१०.२०२४, दि.२२.०९.२०२५, दि.२१.०३.२०२५ आणि दि.२७.०३.२०२५.
४) शासनाचे समक्रमांक दिनांक १६.१०.२०२५ व २४.१०.२०२५ चे पत्र.
५) महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ यांचे पत्र क्र.९६९, दि.२७.१०.२०२५ चे पत्र.

प्रस्तावना :-

संदर्भ क्र. १ येथे नमूद दि.०२ जून, २०२३ च्या शासन निर्णयान्वये जाहीर करण्यात आलेल्या राज्याच्या “एकात्मिक व शाश्वत वस्त्रोदयोग धोरण २०२३-२८” मधील परिच्छेद क्र.११ (३) नुसार राज्यातील अंत्योदय शिधापत्रिका धारक कुटुंबाना वस्त्रोदयोग विभागामार्फत यंत्रमागावर विणलेली प्रति कुटुंब प्रतिवर्षी एक साडी भेट देण्याची कॅप्टिव्ह मार्केट योजना संदर्भ क्र. २ येथे नमूद दि.१०.११.२०२३ च्या शासन निर्णयान्वये राज्यात सुरु करण्यात आली आहे. सदर योजनेसाठी महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ मर्या. नवी मुंबई ही नोडल संस्था नेमण्यात आली आहे. साड्यांचे वितरण लाभार्थ्यांना राज्य शासनाच्या सार्वजनिक वितरण प्रणाली अंतर्गत रास्त भाव दुकानांमधून करण्यात येत आहे. सदर योजनेकरीता साड्यांचे उत्पादन, वाहतूक, जाहिरात, प्रसिध्दी, साठवणूक, हमाली यासाठी येणारा खर्च महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळाला राज्य शासनाकडून देण्यात येणार आहे. तदनंतर संबंधितांना देयके अदा करण्याची जबाबदारी महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळाची असेल.

सन २०२३-२४ व २०२४-२५ करीता महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळाकडे नोंदणीकृत असलेल्या पुरवठादार संस्थांची सूची (पॅनल) व दरकराराची मुदत संपली असल्यामुळे सन २०२५-२६ व सन २०२६-२७ या दोन वर्षाकरिता ई-निविदाद्वारे महामंडळाकडे नोंदणीकृत असलेल्या पुरवठादार संस्थांची सूची (पॅनल) तयार करणे व दरकरार निश्चित करण्यासाठी लागणारा कालावधी विचारात घेता कॅप्टिव्ह मार्केट योजना राबविण्यासाठी महामंडळाकडे नोंदणीकृत असलेल्या पुरवठादार संस्थांची सूची (पॅनल) व दरकरारास सन २०२५-२६ या एका वर्षाकरिता

शासनाने दि.१६.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये मुदतवाढ दिली आहे. तसेच प्लास्टिक पिशव्यामुळे पर्यावरणाचे होणारे नुकसान टाळण्यासाठी कॅप्टिव्ह मार्केट योजनेअंतर्गत अंत्योदय शिधापत्रकधारक कुटुंबांना प्लास्टिक पिशवी ऐवजी कापडी पिशवीतून साडयांचे वाटप करण्याचे निर्देश दिनांक २४.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये दिले आहेत

त्यानुसार महामंडळाने संदर्भ क्र. ५ येथे नमूद दि.२७.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये सन २०२५-२६ करीता प्रती नग साडीचा एल-१ दर महामंडळाच्या सेवा शुल्कासहित रुपये ३५५/- (अधिक ५ टक्के जीएसटी) इतका दर निश्चित केला आहे. सन २०२५-२६ करिता साड्या उत्पादन करून सार्वजनिक वितरण व्यवस्थेकडील सर्व जिल्ह्यातील गोदामापर्यंत पुरवठा करण्यासाठी सन २०२५-२६ मध्ये अर्थसंकल्पीत केलेला रु.१००.०० कोटीपैकी रु.९९.९६ कोटी इतका निधी खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

कॅप्टिव्ह मार्केट योजनेअंतर्गत सन २०२५-२६ मध्ये राज्यातील अंत्योदय शिधापत्रिका धारक कुटुंबाना वस्त्रोदयोग विभागामार्फत यंत्रमागावर विणलेली प्रति कुटुंब प्रतिवर्षी एक साडी भेट देण्याकरिता सन २०२३-२४ व २०२४-२५ करीता निश्चित केलेल्या पुरवठादार संस्थांची सूची (पॅनल) तील संस्थांकडून शासनाने विहित केलेल्या साडयांच्या तपशीला (specification) नुसार साड्यांचा पुरवठा करण्यासाठी उत्पादन करण्यास, तसेच सदर योजनेकरीता अर्थसंकल्पीत केलेला रु.१००.०० कोटी निधीपैकी रु.९९.९६ कोटी (रुपये नव्याण्णव कोटी शाहाण्णव लाख फक्त) इतका निधी खर्च करण्यास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे.

२. सदर निधी व्ही-२, २८५१, ग्रामोदयोग व लघुद्योग विभाग, (००) ११०, संमिश्र ग्रामोदयोग आणि सहकारी संस्था, (०३) एकात्मिक व शाश्वत वस्त्रोदयोग धोरण २०२३-२८, (०३) (०१) एकात्मिक व शाश्वत वस्त्रोदयोग धोरण २०२३-२८ अंतर्गत कॅप्टिव्ह मार्केट योजना (कार्यक्रम), ३३, अर्थसहाय्य २८५१ ७४४५ या लेखाशिर्षातून सन २०२५-२६ या आर्थिक वर्षात कॅप्टिव्ह मार्केट योजनेसाठी खर्च करण्यात येईल.

३. सदर निधी या योजनेअंतर्गत साड्यांचे, कापडी पिशव्यांचे उत्पादन, वाहतूक, जाहिरात, प्रसिध्दी, साठवणूक, हमाली व इतर खर्च या प्रयोजनासाठी खर्च करण्यात येईल.

४. सदर योजनेची नोडल संस्था असलेल्या महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळाने सदर योजनेसाठी ई-निविदाव्वारे निश्चित केलेल्या पॅनल मधील संस्थांकडून साड्यांचे उत्पादन करावे व सदर साडयांचे वाटप दि. २६ जानेवारी २०२६ (प्रजासत्ताक दिन) ते दि.१४. एप्रिल २०२६ (डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर जयंती) या सणांच्या दरम्यान संदर्भ क्र.५ येथे नमूद दि.२७.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये महामंडळाने सादर केलेल्या प्रस्तावात अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या संकेतस्थळामधील माहितीनुसार अंदाजित २४,८२,७४२ इतक्या अंत्योदय शिधापत्रिकाधारक कुटुंबांना साड्यांचे वाटप अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभागाच्या राज्यातील सार्वजनिक वितरण प्रणालीमार्फत करावे.

५. संदर्भ. क्र ४ येथे नमूद दि.१६.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये सन २०२३-२४ व २०२४-२५ करीता महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळाने निश्चित केलल्या पुरवठादार संस्थांची सूची (पॅनल) व दरकरारास सन २०२५-२६ या एका वर्षाकरीता मुदतवाढ दिली असल्याने प्रती नग साडीचा एल-१ दर महामंडळाच्या सेवा शुल्कासहित रूपये ३५५/- (अधिक ५ टक्के जीएसटी) इतका दर निश्चित केला आहे.

६. महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळाने साड्यांचे, कापडी पिशव्यांचे उत्पादन, वाहतूक, जाहिरात, प्रसिध्दी, साठवणूक, हमाली व इतर खर्चासाठी आवश्यक निधी मागणी प्रस्ताव संदर्भ क्र.५ येथे नमूद दि.२७.१०.२०२५ च्या पत्रान्वये शासनास सादर केला आहे. सदर महामंडळाला वित्त विभागाच्या मान्यतेने निधी वितरीत करण्यात येईल.

७. सदर योजनेची अंमलबजावणी ही संदर्भ क्र.२ येथे नमूद दि.१०.११.२०२३ च्या शासन निर्णयातील कार्यपद्धतीनुसार करावी.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा सांकेतांक क्रमांक २०२५११०४१४३५३११००२ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकीत करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(श्रीकृष्ण पवार)
उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति :-

- १) मा. राज्यपाल यांचे सचिव, राजभवन, मुंबई
- २) मा. मुख्यमंत्री, महाराष्ट्र राज्य यांचे अपर मुख्य सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ३) मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (नगरविकास, गृहनिर्माण, सार्वजनिक बांधकाम (सार्वजनिक उपक्रम)) महाराष्ट्र राज्य याचे सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ४) मा. उपमुख्यमंत्री तथा मंत्री (वित्त) महाराष्ट्र राज्य याचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ५) मा. मंत्री (वस्त्रोदयोग) याचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई.
- ६) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानसभा याचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.
- ७) मा. विरोधी पक्ष नेता, महाराष्ट्र विधानपरिषद, यांचे खाजगी सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, विधानभवन, मुंबई.

- ८) मा. मुख्य सचिव, महाराष्ट्र राज्य, मंत्रालय, मुंबई.
- ९) अपर मुख्य सचिव (वित्त), मंत्रालय, मुंबई.
- १०) अपर मुख्य सचिव (नियोजन), मंत्रालय, मुंबई.
- ११) प्रधान सचिव (वस्त्रोदयोग), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १२) सचिव (अन्न, नागरी पुरवठा व ग्राहक संरक्षण विभाग), मंत्रालय, मुंबई.
- १३) आयुक्त (वस्त्रोदयोग), वस्त्रोदयोग आयुक्तालय, नागपूर.
- १४) उपसचिव (वस्त्रोदयोग), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- १५) व्यवस्थापकीय संचालक, महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग महामंडळ, नवी मुंबई.
- १६) महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर.
- १७) महालेखापाल (लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर.
- १८) महालेखापाल (वाणिज्यिक लेखापरीक्षा), मुंबई / नागपूर.
- १९) कक्ष अधिकारी (रोख शाखा), सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २०) वित्त विभाग, कार्यासन (व्यय-२), मंत्रालय, मुंबई.
- २१) नियोजन विभाग, कार्यासन (१४३१) मंत्रालय, मुंबई.
- २२) अवर सचिव (१७-स) सहकार, पणन व वस्त्रोदयोग विभाग, मंत्रालय, मुंबई.
- २३) अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
- २४) निवासी लेखा परीक्षक, मुंबई.
- २५) सहसंचालक, लेखा व कोषागारे (संगणक कक्ष), नवीन प्रशासन भवन, मुंबई.
- २६) निवड नस्ती (टेक्स-२)